

Storsjön

ESKILSTUNAÅNS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Näringsfattig och humös

Sjöyta: 1,62 km²

Höjd över havet: 176 m

Maxdjup: 21,7 m

Medeldjup: 5,9 m

Omsättningstid: 1,82 år

Kommun: Lekeberg/Karlskoga

Vattendistrikt: Norra Östersjön

Terrängkartan: 10E SO

EU-id: SE656850-143696

Utloppskoordinater: 6568500, 1436960

Avrinningsområdets areal: 13,53 km²

Storsjön. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Storsjön ingår i Eskilstunaåns vattensystem och är belägen ca 8 km norr om Mullhyttan. Sjön, som hör till Kilsbergens större sjöar, tillförs vatten från Tjogseln i söder och Mögsjön i norr samt ett flertal våtmarker i området. Avrinningen sker till Lillsjön i öster.

Berggrunden i området kring Storsjön består av granit som går i dagen här och var, bl.a. på uddar i sjön. Grovblockig morän är den dominerande jordarten. På flera platser runt sjön finns också områden med torv. I sjön finns ett flertal öar av granit i olika storlek. Storsjöns grundbotten är blockig. Stränderna är grovblockiga med ett flertal flata hållar.

Omgivningen runt sjön består av blandad barrskog, bergsknallar och mindre myrmarker och andra våtmarker. Små uppodlade marker har tidigare funnits omkring Vinterviken i norr. Jordbruket har sedan länge upphört och marken är bevuxen med lövskog. I nordväst ligger ett område med mycket gammal skog. Ett större hygge finns i sydväst. I norr finns några enstaka fritidshus. I tabell 1 redovisas markanvändningen i Storsjöns avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Storsjöns avrinningsområde, vars totala area är 13,53 km².
Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	11,46	Annan öppen mark	-
Sankmark	-	Vatten	2,03
Jordbruksmark	-	Tätort	-
Hyggen	0,05	Annan koncentrerad bebyggelse	-

Djur och växter

Fisk

Storsjön nätprovfiskades 2004 varvid abborre och gädda påträffades. Återintroduktion av könsmogen mört har utförts 2012 och 2013.

Bottenfauna

Uppgifter angående sjöns bottenfauna saknas.

Växtplankton

Vart femte år görs en undersökning av sammansättningen av växtplankton i sjön. Bedömning från växtplanktonundersökning 2014 visar hög status.

Växtlighet

Storsjön är mycket flikig och de många vikarna hyser relativt riklig vegetation med bl.a. starrarter, vattenklöver, gäddnate och näckrosor. Vid stränderna är bärris, ljung och pors vanligt. Öarna hyser barrskog och ris samt en hel del mossor och lavar på bergknallarna.

Övrigt djur- och växtliv

Vid sjön har ca 5 sjöberoende fågelarter observerats, bl.a. gråtrut och stortlom.

Vattenkvalitet

Storsjön är näringsfattig och har måttligt till betydligt brunfärgat vatten. Sjön ligger i ett område med försurade vatten och har kalkats sen 1981. Innan kalkningarna startade var sjön kraftigt försurad med pH-värde mellan 4,5-5,0. Idag är Storsjöns vatten måttligt surt och har en svag buffertkapacitet. Det vattenkemiska målet i kalkningsplanen är att sjöns pH inte ska understiga 6,0. Kvicksilverhalten i gädda var vid senaste undersökningen mycket hög. I tabell 2 finns mer information om Storsjöns vattenkemi.

Tabell 2. Vattenkemidata från Storsjön. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	6,7*	6,1-7,2	14	2012-2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,10	0,05-0,14	14	2012-2014
Siktdjup (m)	4,5	3,3-6,7	3	2012-2014
Absorbans (vid 420/5 nm)	0,14**	0,14-0,15	6	2012-2014
Totalfosfor (µg/l)	7	6-8	6	2012-2014
Totalkväve (µg/l)	313	301-323	6	2012-2014
Hg i gädda (mg/kg)	1,22	Medelvärde 5 fiskar		1999

*NV Handbok 2007:4 och expertbedömning. **Motsvarar vattenfärg 71 mg Pt/l.

Statusbedömning

Sjöns ekologiska status har bedömts som *otillfredsställande*. Sjön har försurningsproblem. Det är sammanvägningen av fisk och försurningsstatus (båda otillfredsställande) som varit avgörande för bedömningen. Provfiske och enkätundersökning 2004 visar på otillfredsställande status för fisk. Mört fanns på 1960-talet, men försvann troligen under 1970-talet. De allmänna förhållandena, som är en sammanvägning av klassificeringarna för näringsämnen (hög status) och försurning (otillfredsställande status), har sammantaget otillfredsställande status. Sjön är utsatt för påverkan från försurning, men kalkning gör att pH på en för sjön naturlig nivå. Det förekommer vandringshinder i anslutning till vattenförekomsten.

Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats, bortsett från kvalitetsfaktorn fisk och försurning som klassats som expertbedömning. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE656850-143696>.

Övervakningsprogram

Sjön övervakas sedan 1992 också inom den samordnade recipientkontrollen för Eskilstunaån (Hjälmarens vattenvårdsförbund). Storsjön ingår i miljöövervakningsprogrammen *Kalkningens kemiska effektuppföljning* och under vissa år i *Omdrevs-sjöar*. Storsjön ingick även i miljöövervakningsprogrammet *Profilsjöar* under perioden 1989-91.

Naturvårds- och friluftssintressen

Storsjön har ett geologiskt värde genom den mycket grovblockiga omgivningen som sannolikt hyser Skandinaviens största flyttblock. Väster om sjön ligger Storsjö-gången, en 120-årig barrblandskog som hyser stora natur- och landskapsekologiska värden.

Vandringsleden ”Tio sjöars led” följer den sydvästra viken, vilket tillsammans med lättillgängligheten för allmänheten ger sjön ett värde för friluftslivet. Storsjön är upplåten för fritidsfiske och dess stränder hyser flera badbara partier.

Mänsklig påverkan

Storsjön är påverkad av kalkning. Sjöns utlopp har tidigare reglerats och rotenon-behandling har skett uppströms. Runt sjön finns bilväg som i norr har strandkontakt.

Områdesskydd

Sjön och dess närmaste omgivningar saknar områdesskydd.

Referenser

[Artportalen](#) - fåglar.

[Hjälmarens vattenvårdsförbund](#).

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvicksilver i biota](#)

Lekebergs kommun, 2006. Naturvårdsplan – Objektskatalog - Lekebergs kommun 2006-2010.

Länsstyrelsen i Örebro län. [Djupkartor](#).

Länsstyrelsen i Örebro län, 1987. [Översiktlig sjöinventering i Örebro län –Del 2 Mellersta länsdelen](#). Publ. nr: 1987:10.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1988. Vattenregister/sjöbeskrivning – Storsjön. Dos nr 1800-121-100.

Länsstyrelsen i Örebro län, 2010. [Åtgärdsplan för kalkningsverksamheten i Örebro läns sjöar och vattendrag 2010-2015](#). Dnr: 5810-1162-2010, Dos nr: 1800-000-004.

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon, Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4](#).

SLU. [Databasen för provfiske i sjöar](#).

SLU, [Vattenkemi- och biologiska data](#).

SMHI. [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

[VISS - VattenInformationsSystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster

